

„Szeretek kipróbálni minden újat”

Jánosik Erika, a sokoldalú művelődésszervező

Jánosik Erika „közösségi munkás” a szavak valódi értelmében. Szeretettel, alázattal szolgálja közösségét, legyen az egy önkormányzaton vagy intézményen belül, vállalkozók, diákok, gyerekek vagy kulturális közfoglalkoztatottak között. Egyenes, nyílt és kedves személyisége, szak tudása és segítőkészsége mindenhol a legnépszerűbb kollégák közé emeli. AZ NMI Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Irodájából néhány hónapja került főállásba a Debreceni Művelődési Központ Csapókeri Közösségi Házába.

– Lényegében véletlenül kerültem a pályára – meséli. – Miskolci vagyok, érettségi után a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemre jelentkeztem orosz-történelem szakra, de csakhamar kiderült, hogy a nyelvszakot nem nekem találták ki. Az ismerőseim ajánlották, hogy iratkozzak át a népművelésre. Otthon, korábban jártam szakörökre, gyakran megfordultam a művelődési házban, de nem jutott eszembe, hogy a művelődésszervezés a hivatásom is lehet. Nem bántam meg a döntésemet, nagyon megszerettem ezt a szakmát, mert rendkívül sokszínű, sokféle területre enged betekintést, én pedig szeretek kipróbálni minden újat.

„Kortünet vagyok”

Jánosik Erika – széles érdeklődési körének köszönhetően – valóban sok, számára új területen kipróbálta magát. A rendszer-változás lázában többedmagával vállalkozásba fogott, és egy pesti üzletlánc részeként keleti boltot nyitottak, ahol az akkortájt kuriózumnak számító indiai, kínai ruhákat, füstölőket árulták. A kereskedelemben tett rövid kirándulásnak első gyermeke születése vetett véget. Második fiával volt már gye-den, amikor új feladatot keresett magának, és egy véletlen találkozás folytán a Csapókeri Művelődési Házban kezdett dolgozni. Milyen érdekes, hogy most visszakanyarodott az útja az első szakmailag fontos műhelybe.

– Nagyon jó időszak következett – emlékszik vissza. – Bocskaikertben éltünk már akkor is a családdal, onnan jártam be Debrecenbe, a gyerekeket a művelődési ház közelében lévő óvodába hordtam, télen gyakran szánkóval. Nagybbrészt gyermekprogramok, dramatikus játszóházak, napközis táborok szervezése volt a feladatom, ezeket nagyon élveztem és akkoriban indult el a közismert és népszerű, ma

már húsz éves Tűztánc Fesztivál is, amelynek a kezdeteinél bábáskodhattam. A harmadik gyermekem születése után azonban már nem tudtam vállalni a gyakran este kilenc óráig tartó műszakot, így újra váltanom kellett. Bizonyos értelemben kortünet vagyok: ahhoz a generációhoz tartozom, amelyik még az előző rendszerben szocializálódott, és nem mindig jött ki jól a változásokból.

Hivatalból a közösségekért

A következő feladat a szakma „hivatali” oldalát mutatta meg Erikának, hiszen a bocskaikerti önkormányzathoz került „közművelődési vezető tanácsosnak”. Mint mondja, ez a munka is érdekes volt számára,

túl azon a könnyebbségen, hogy a családja közelében lehetett.

– Egy személyben láttam el a település kulturális, művelődési, szabadidős életével kapcsolatos feladatokat. Munkakörömbe tartozott az éves programterv kidolgozása, költségvetési terv készítése, a programok megszervezése a plakátok, szórólapok, meghívók megtervezésétől a lebonyolításig, színpadi műsorvezetésig. A megvalósult programok között voltak a település összlakosságának szóló egésznapos nagyrendezvények, falunapok, ünnepek, valamint a lakosság kisebb szegmensét megcélzó programok: író-olvasó találkozók – alkalmam volt vendégül látni Nemere Istvánt például –, játszóházak, kiállítások, komoly és könnyűzenei koncertek. Tevékenységem fő színhelye – egyéb közösségi tér híján – az általános iskola volt, ahol a gyerekekkel és a pedagógusokkal egyaránt jól tudunk együttműködni. Sajnos, önálló művelődési ház azóta sem épült Bocskai kertben, mindig volt valami „fontosabb” beruházás, amire kellett a pénz, így a mai fiataloknak, köztük a gyerekeimnek is, a vendéglátóhelyek jelentik a közösségi tereket. Amikor az önkormányzathoz kerültem, akkoriban vált le Bocskai kert Hajdúhadhárról, nem volt semmilyen rendezvény, vagy közösségi élet a településen. Minden feladatra egyedül voltam, de szépen lassan kialakultak a kapcsolataim a helyi civilekkel, a kép-

viselő-testülettel és a különböző intézményekkel. A diákönkormányzattal közösen több pályázatot is nyertünk, ezeknek köszönhetően juthattak el a gyerekek Erdélybe, vagy a Miskolctapolcai Kalandtúra Parkba, és lehetőségünk nyílt egy nagyobb összegű tárgyi eszköz beszerzésre is, amelyet a gyerekek igényeit figyelembe véve állítottunk össze. Aztán egy átszervezés miatt megszűnt a munkaköröm...

Az erdőben

A következő állomás, a Nyírerdő Zrt. Hajdúhadházi Erdészete, amelyet ismét csak barátoknak és a „véletleneknek” köszönhetett – mint fogalmaz –, ismét új világot nyitott Erika számára.

– Itt amellet, hogy a mindennapi irodai teendőket elláttam, és

elvégeztem az erdészeti szakszemélyzet munkájával kapcsolatos adminisztratív feladatokat, fő tevékenységem az erdészeti erdei iskola működtetése volt. A feladat nagy kihívást jelentett, hiszen a semmiből kellett valamit létrehozni, ráadásul egy olyan szakterületen, amihez eddig semmi közöm sem volt. Sikerült megteremtünk az iskola infrastrukturális alapjait, tanulmányoztam és megismertem az erdei pedagógia módszertanát. A természetismereti és erdészeti szakterületen is sikerült annyira felkészültté válnom, hogy a hozánk érkező iskolai csoportokat én kalauzolhattam az erdőben, bemutatva annak élővilágát és az erdészek munkáját. Mindemellet a munkámhoz tartozott, hogy megalapozzam és kezeljem az erdei iskola könyvtárát. Hogy ezt a feladatot is lelkiismeretesen lássam el, tanulmányoztam az idevonatkozó szakirodalmat, így nem okozott problémát a könyvtár irányítása, a könyvvállomány bővítése, katalógizálása. A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki karán induló erdőpedagógia szakvezető képzésre is beiratkoztam és az első szemesztert kiváló eredménnyel el is végeztem, viszont a továbbfoglalkoztatásomra gazdasági okok miatt nem volt lehetőség, így az iskolát is kénytelen voltam abbahagyni.

Biztos pont: a család

Ekkor aztán rövid megtorpanás következett, vagyis következhetett volna, ha nem Erikáról van szó. Ő azonban úgy gondolta, a munkanélküliség idejét, állapotát a magá javára fordítja és ismét iskolapadba ült. Ezúttal pénzügyet és számvitelt tanult abban a reményben, hogy ezzel a képzettséggel könnyebben talál munkát, de nem így lett.

– Bár, mint humán gondolkodású embertől, meglehetősen távol áll tőlem ez a szakterület, meg tudtam találni a szépségét, és voltak tantárgyak, amiből maximálisan teljesítettem. A „munkaerő-piaci helyzetem” azonban nem javult. Szerencsére a férjemnek stabil állása volt, és bár voltak dermesztő anyagi helyzetek, nagy megpróbáltatások az életünkben, soha nem neheztelt, nem emlegette fel nekem, hogy nem keresek. Volt egy hosszú időszak, amikor egy fillért sem vittem haza, de a TB-t akkor is fizetnem kellett. Aztán ismét ismerősök révén értesültem a lehetőségről, nevezetesen, hogy kulturális közfoglalkoztatottként elhelyezkedhetek. Ez 2013-ban történt, akkor kerültem az Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Irodájához.

Cselekvő jóakaró

Jánosik Erika tehát a kezdetektől, az első program indulásától vett részt a közfoglalkoztatásban. Az iroda szakmai és ügyviteli feladatainak ellátásában, a rendezvények előkészítésében és az adminisztrációs teendők ellátásában egyaránt közreműködött. Szeret csapatban dolgozni – vallja; s valóban: igazi csapattaggá vált, akit nehéz szívvel engedtünk útjára, amikor egykori kollégái hívására visszatért a Csapókertbe.

– Nagyon szerettem az Intézetben dolgozni, elsősorban a jó munkahelyi légkör, a kollegiális kapcsolatok miatt. Nagyon jó kollektíva kovacsolódott össze az irodában a közösségi munkásoknak is köszönhetően. Meghatározza az ember közérzetét, hogy milyen szájjal megy be dolgozni. Természetesen a feladatokat is élveztem: folyamatosan részt vehettem a szakmai programok megvalósításában, projektek tervezésében. Többek között közreműködtem a megyei amatőr művészeti találkozók lebonyolításában (Bábforum, Gyermekszínház-fesztivál, Pajtaszínház). Folyamatosan részt vállaltam a helyi értéktárak életre hívását, működésüket segítő műhelytanácskozások szervezésében. Koordináltam a megyei partneri tanácsadós létrejöttét, valamint „A mi projektünk” pályázatot. Igyekeztem folyamatosan képezni magam, részt vettem a Média alapismeretek-képzésben, amelyet az iroda szervezett, és a Blended learning pilot képzésen Túrístvárdiban. Rendszeresen tudósításokat küldtem a Művelődési Intézet honlapjára a megyei eseményekről. Önkéntes munkám elismeréseként 2015-ben az iroda jelöltjeként átvehettem a „Cselekvő jóakaróknak” járó elismerést.

Példát mutatva

Régi-új munkahelyén, a Csapókerti Közösségi Házban ismét a nagyrendezvények, a városrészi programok előkészítése, lebonyolítása és a közösségek szervezése, a meglévők működésének segítése a feladata.

– Büszkék vagyunk például a Pávakörre, amelyet a ma is aktív vezetője kerekén 40 éve alapított, talán nincs is ilyen még egy az országban. Szeptemberben egy nagy évnnyitó keretében minden közösségünk bemutatkozik majd, önálló standot kapnak, ahol bemutatókat, kiállításokat rendezhetnek. Például a kertbarátok szőlőt préselnek, a különlegesen magas IQ-jú embereket tömörítő Mensa HungarIQa Klub tagjai pedig logikai társasjátékokkal invitálják majd be az érdeklődőket. De lesz modern- és néptánc előadás is a „Kenguruk” és a Főnix Néptáncgyűttes jóvoltából. Most ez a legnagyobb feladat, erre készülünk.

Közben a család is ad bőven tennivalót. A középső fiú, Artúr, édesanyja példáján önkénteskedésbe fog, Grúziába készül, ahol hátrányos helyzetű gyerekeknek segíthet majd. A legidősebb, Krisztof, informatikát tanul, a legkisebb, Milán, pedig még középiskolás.

– Örülök, hogy sikerült elhelyezkednem, hogy a végzettségemnek megfelelő munkám és munkabérem van – zárja Erika a beszélgetést –, de sajnálom, hogy ennek az az „ára”, hogy megszűnt a közvetlen kapcsolatom az Művelődési Intézettel. Sokszor hallottam másoktól, hogy a társadalom a közfoglalkoztatottakat másodrendű állampolgárként kezeli, én ezt az Intézetnél soha nem tapasztaltam.

Fotó: Szabó László

JÁNOSIK ERIKA művelődésszervező 1991-ben szerzett történelem-népművelés szakos diplomát a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Szakmai gyakorlatát a Csapókerti Művelődési Házban végezte, ahol 1998-tól 2003-ig dolgozott, majd Bocskai kert Községi Önkormányzatának közművelődési vezető tanácsosa lett. Megalapozta a település mára hagyományossá váló nagyrendezvényeit, sokat tett a helyi közösségek megalakulásáért, működéséért. 2009-től a Nyírerdő Zrt. Hajdúhadházi Erdészetének munkatársa. Megteremtette az erdei iskola infrastrukturális alapjait, kidolgozta a működés módszertanát és szakkönyvtárat hozott létre. 2013-tól a Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Irodájában kulturális közfoglalkoztatott. Szakmai asszisztensként részt vett az iroda szakmai programjainak tervezésében és lebonyolításában. 2015-ben átvehette kiemelkedő önkéntes munkája jutalmaként a „Cselekvő jóakarók” elismerést. Ettől az évtől a Debreceni Művelődési Központ Csapókerti Közösségi Házának főállású munkatársa.

R. SIMOR KATALIN 1984-ben végzett magyar-népművelés szakon a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen, majd másoddiplomát szerzett a MUOSZ Bálint György Újságíró Akadémiáján 1987-ben. Elsősorban a kommunikáció és a média területén végzett szakmai munkát az elmúlt három évtizedben. Újságíróként dolgozott országos és helyi lapok kulturális rovatában, a debreceni helyi televíziók és rádiók szerkesztő-műsorvezetőjeként, illetve PR-esként is. Hat évet tanított intézményi kommunikátor szakon a nyíregyházi főiskola kihelyezett, debreceni tagozatán. Újságírói munkáját 2008-ban Debrecen város Sajtódíjával ismerték el. Válogatott írásaiból két könyve is megjelent. 2013 februárjától a Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Irodájának módszertani referense. Munkája mellett három féléven át oktatott televíziós ismereteket a Debreceni Egyetem kommunikációs hallgatóinak. Jelenleg az NMI Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Irodájának módszertani referense.